

Het kussengevecht dat alles overhoop gooide

Hij stond naast Robert Kennedy toen die neergeknald werd, en kreeg elke Amerikaanse president sinds Ike Eisenhower voor zijn lens. Maar toch wordt de Schotse fotograaf Harry Benson vooral geroemd voor zijn tournee met The Beatles, op hun weg naar volle sterrendom. **Lander Deweer**

Hij zal het meermaals benadrukken, Harry Benson. Ongevraagd. "Dat kussengevecht, dat was me wat." Al meteen na binnenkomst in de Brusselse Taschenwinkel, alwaar momenteel een twintigtal foto's van Benson tegen de muur hangen. "Mooi opgesteld", zegt hij tegen Charles, de *assistant store manager*. "Maar waarom is het kussengevecht zo klein afgedrukt? *It's got to be big.*"

Niet dat Benson ook maar enige zweem van hooghartigheid uitstraalt. Integendeel. 83 is de Schot intussen, maar nog steeds even nieuwsgierig. "Waar woon jij?", vraagt hij plots. "Ben je getrouwd? En heb je kinderen?" Een verkoudheid heeft hij wel, zoveel is duidelijk. Spreekt nogal nasaal, en wrijft slag om slinger het volledige reukorgaan droog. "Mijn vrouw en ik zijn nog maar net in Brussel geland. Hopelijk zie ik er niet al te beroerd uit?" Straks vliegt Benson alweer door naar Kopenhagen. Als een troubadour met een nieuw hoflied toert hij rond, ter promotie van *The Beatles on the Road 1964-1966*. Een flink uit de kluiten gewassen fotoboek is dat, met honderden foto's uit Bensons archief. Sommige zijn nooit uitgegeven, alle zwart-wit. Gecentreerd rond John, Paul, George en Ringo. The Beatles. Twee jaar lang trok Benson met hen op, van Parijs over Amsterdam naar New York. Kreeg, in volle Beatlemania, ongeziene toegang tot de Fab Four en kwam met een riante oogst terug.

The Beatles on the Road 1964-1966 toont vier jongemannen in volle doorbraak. John, Paul, George en Ringo tot volle wasdom. Nu eens buigend voor het publiek, dan weer tot aan de knieën in zee. Hier openen de vier Beatles een verse lading liefdesbrieven, daar dollen ze met Muhammad Ali. "Altijd opnieuw moet ik lachen als ik deze foto's zie", zegt Benson. "Ik zeg het niet snel, maar ik ben er best trots op. Ik kijk maar zelden terug naar mijn ouder werk, ik zie alleen maar de fouten die ik toen heb gemaakt, maar in het geval van The Beatles heb ik echt het gevoel het goed te hebben gedaan. Ik heb die jongens weergegeven zoals ze op dat moment waren, niet zoals ze dachten te moeten zijn of zoals anderen dachten dat ze waren. Gewoon zeer spontaan. Zoals met dat kussengevecht."

Vloeken voor gevorderden

Het kussengevecht dus. Terug naar januari 1964, daarvoor. Naar een van de duurste suites in het Hotel George V, hartje Parijs. Het is twee uur 's nachts en The Beatles hebben net een overrompend optreden in de Olympia achter de rug. Adrenaline wordt wegge-

● Paul McCartney in opname voor *A Hard Day's Night*, 1964. © HARRY BENSON

spoeld, glazen bijgevuld. Tot manager Brian Epstein de kamer binnenstormt. "I wanna hold your hand" staat op nummer één in Amerika", roept die. "En de Ed Sullivan Show wil jullie." De vier zijn door het dollen heen. Lennon pakt een kussen, mept McCartney's whiskyglas op de grond en lanceert een viriel kussengevecht. Kamer wordt rotzooi, Benson bekend. Immers: zijn registratie van de veelbesproken *pillow fight* haalt alle kranten en bladen en groeit uit ultieme captatie van groep en generatie.

"En zeggen dat ik die opdracht met The Beatles in eerste instantie niet zag zitten."

Wanneer zijn baas bij *The Daily News* Benson begin 1964 vraagt of hij naar Parijs wil vliegen, voor een nieuwsreportage over dat razendsnel opkomende bandje The Beatles, weigert Benson vriendelijk. "Ik was nieuwsfotograaf, van het ernstige soort. Popfotograaf worden interesseerde me niet. Ja, ik luisterde wel naar Elvis en Ella Fitzgerald, maar ik stond op dat moment eigenlijk op punt om naar Afrika te vertrekken. Eén jaar eerder was ik tijdens de revolutie in Kenia geweest, en ik wou er absoluut opnieuw naartoe. Maar The Beatles waren toen natuurlijk wel hét nieuwsitem van het moment. Ze waren overall, en zetten alles op hun kop. Kapsels, kleren, muziek. Daarom ben ik uiteindelijk toch gegaan, en ook wel omdat mijn baas me weinig keus liet (*lacht*)."

Benson vliegt naar Parijs, vloekt onderweg nog duizend vloeken en stapt de concertzaal binnen. "Ik wist niet wat ik hoorde. *'Close your eyes/And I'll kiss you/Tomorrow I'll miss you'* (uit *'All My Loving'*, mvd). Zo mooi. Toen besefte ik dat ik op het juiste spoor zat. Recht op het nieuws."

Benson gaat overstag en scheept in voor wat een vurige veroveringstocht zal worden. De manie bij aankomst in New York, de ico-

nisch geworden passage bij Ed Sullivan, de ontspannen ontmoeting met Muhammad Ali, de opnames van *A Hard Day's Night*: Benson beleeft ze vanop de eerste rij, als *fly on the wall*. "Nu kan dat allemaal niet meer", zegt hij, "maar ik zat The Beatles de hele tijd inderdaad bijzonder dicht op de huid. Je ziet dat ook op de foto's: ze waren op hun gemak"

'Die foto's zijn maar een klein stukje van mijn carrière, maar die twee jaar onderweg met The Beatles hebben mijn leven veranderd'

FOTOGRAAF HARRY BENSON

The Beatles on the Road 1964-1966 is verschenen bij Taschen. De expo *The Beatles by Harry Benson* loopt nog tot 26/8 in de Taschen Store, Lebeastraat 18 Brussel.